

14643

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ

~~27139~~

Велика

БАРАКИ ЩО ЗА МІСТОМ

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО
УКРАЇНИ

Хвешовцев

Параки що за
місто 8044

БІБЛІОТЕКА
ОДЕСЬКО-ПІДГОРИСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

БІБЛІОТЕЧКА ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ

ПЕРЕВІР!

41546
Б А Р А К И,
ЩО ЗА МІСТОМ

Державна Публічна
Бібліотека УРСР
Кіев, 24/39

РАБФАН
Вход. №
ДНУ 192 — 2

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНИ

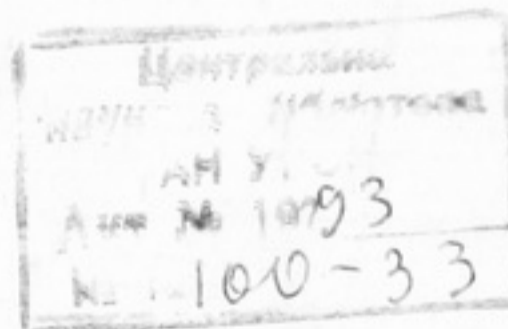
1929

БІБЛІОТЕКА
Київського
Машино-Будівельного Робфаку
Книжка № 8044

Бібліографічний опис та шифри для бібліотечних каталогів на цю книгу вміщено в „Літописі Українського Друку“ та „Картковому репертуарі“ Української Книжкової Палати

Укрголовліт № 2329-к
Зам. № 452—7000 прим.

„ОДЕСПОЛІГРАФ“
1 Держдрук. ім. К. Маркса.
Тел. №№ 2-50 і 21-46. Одеса.
Стурдзівський пров. № 3-а.

ВН000
Звірено 20 08 р.

I.

Юхим підійшов до паркана і зачитав такий плакат:

Т О В А Р И Ш І !

Тероризуйте тил ворога! Бийте німчуру! Бийте гайдамаччину! Наше військо недалеко. Хто не з нами, той проти нас.

Підпольний Ревком.

Д'ех! Мать твою бог любив!

І тут же Юхим подумав про Мазія:

— Так... Розуміємо... Ну, держись, Мазію. Па-
смотрим твою ухватку.

Потім заложив руки в кишені і, посвистуючи, пішов до бараків.

Це було вдень.

II.

Розсипається небесний дріб по даху і співають ринви одноманітну пісню в переливах легкого дзвону.

Тиха осіння ніч, коли темно, як сажа, а десь запізнився невідомий птах летіти на південь.

Над бараками лихтар примружив своє старече око, засльозився, з сумом дивиться на провалля,—

біля гóрода присіли бараки, а далі ховаються провалля, де навалено сміття з міських будівель, з помийних ям.

А цвинтар, що праворуч, зарився у стоси жовтого листя, і по коліна загрузли могильні верби...

І прислухався Мазій — санітар барачний, і чути було — шарудять в листях мишенята дощовитої осені.

То падають дрібненькі горошинки, щоб напоїти землю невеселим сумом.

Холодно.

Вітер проходить широкою вулицею, добігає до бараків, і тоді з важким духом трупів несеться до провалля, щоб заритись в сміття.

До бараків, у двір, крізь ворота просунулись рейки, що провели в 15-му році, коли з далеких сопок Галичини повезли ранених.

Але зараз не видно рейок — темно, як сажа.

... Ах, Німеччино! Німеччино! Кожного дня заганяємо у ворота 4—5 вагонів напівтрупів, і бараки повні, ніби простори повітря.

Тягнуться потяги без станцій, без води, без хліба на батьківщину, — і приходять потяги до бараків.

.....

... До Мазія прийшов Юхим, кинув спрожога:

— Ну от: єсть плакат!

— Що кажеш, Юхиме?

Мазій дивиться двома ярками. Від нього йде труповий дух.

— Кажу — прояви себе!

І розповів: треба товаришам підсобити. Одним словом, приштокати.

Мазій думає недовго, і вже гуде голосом польової порожнечі:

— Це можна... Чого ж не можна?

Юхим подивився непевно:

— А не брешеш?

— Навіщо брехати?

— Ну, тоді слухай: давай канкретно абсудим. Скажемо так: зробити треба. Це ясно. А як зробити — подивимось. Згодний?

— Згодний.

— Дивись... Щоб, значить, вийшло все в акурат і нікаторої зміни од тібе не було.

... Отже в цю ніч ухвалили так: одного обов'язково приштокати, а далі буде видно.

.....

Окупація—слово не наше, і прийшло воно з темних країв, щоб захмарити наше блакитне небо.

Ходять по гóроду каски, і суворо дивиться голуба одіж.

Не голубіють дні.

Мовчки бунтують вулиці, мовчки бунтує завод.

І порожньо очам, мов о 12-ій годині ночі в обложенім місті.

Мочить дощ і шлики з червоними китицями і червоними поверхами. Звичайно, з наших.

Але чорно на душі.

І шкірить зуби почуття помсти і хочеться клацнути.

... Окупація — слово не наше.

Від Мазія Юхим пішов до Оришки. Були у неї інші санітари, так би мовити, товариші Юхимові.

„Разговори разговарювали“.

Говорили про доктора-старшого лікаря та про інше.

Ну і лаяли—всіх лаяли. Навіть мерців і хворих.

Сказав один:

— А не помічаєте, хлопці, як старший лікар почав хвостом крутити? Це не спроста.

Юхим наставив вухо.

Невже і він прочитав плакат?

Гм!

І чогось образився:

— Понімаєш, „хвостом круте“. Думаєш тібе спужався?

Регочеться санітар:

— Що це ти, Юхимушко, чи не з Мазієм побував?

Здригнув Юхим: „в акурат влучив“:

— Перехристись. Який міне антірес?

— Та хто його знає! Мазій чоловік темний.

А другий розповів:

— Прохожу це я, братці, біля кладовиська. Дивлюсь—щось блукає там. Перелякався я, бо темно

було. А потім кричу: „Хто там такий?“ Не одкликається. Взяв я тоді на бугайця — „хто там такий? стріляти буду“. Не одкликається, і йде до мене. Конче перелякався я, але стою. Коли це підходить. Дивлюсь — Мазій. — Чого ти тут шляєшся? Могилу, каже, рив — Це уночі? — А не все одно: завтра ж знову штук 20 закопаємо. — Отакий.

— Та то його, мабуть, мерці збили з пантелику. Уже нічого йому не страшно.

— Воно так. Та його вже страшно становиться.

Юхим заспокоївся й покликав у сіни Оришку.

Така і така історія. Думаємо одного приштукати.

Сам бачив плакат.

Оришка:

— Ну їх до чортової матери. Не звязуйся. Коли б чого не вийшло.

Юхим поважно взявся у боки:

— Сайдьоть! Лиш би тібе турботи не було.

А потім пожартував:

— Міне що—як треба, то й жисті рішуся. Пайдьош на похорон, музика заграє марша.

Отже говорили ще й про иншу справу, бо помітив Юхим, що Оришка підморгувала комусь.

— Ти гляди, щоб нікаторої зміни. Нащот зміни я человек пронзительной.

Оришка в знемозі похилилася Юхимові на груди.

... А за дверима ринви співали одноманітну пісню в переливах легкого дзвону.

III.

Чи не здається вам, що ми вже давно в бараках,
де труповий дух?

Га?

Суєта. Суєта. Суєта.

Хіба можна кожного зводити у ванну після довгої
дороги без станцій?

... Потім рили величезні ями і кидали туди не-
обмиті чорні виснажені цурпалки живого м'яса.

Не чекали і смерті—валили на підводи і везли
на цвинтар.

Везли на цвинтар наших полонених, що були в
Німеччині.

... Ах, Німеччино! Німеччино!

... Праця на дві зміни.

Лікарі ходять по палатах розгублені, сестри і
служанки без ніг.

Носії. Носії. Носії.

... Мазій і Юхим теж.

І через край переливається в палатах стогін —
чорний, смердючий. І вовтузяться люди і шукають
виходу, ніби пацюки, що попали в раковину з рід-
ким калом.

Душить труповий дух.

Не чути сміху в палатах.

Але не можна весь час в такій задусі. Виходять на
повітря і з жагою ссуть його, як телята материні груди.

. . . . .

Пройшла Оришка. До Юхима каже:

— Це не завод пахне.

А Юхим вуглем стоїть, думає:

— Без сумлення.

І Мазія очима шукає.

... Палатські служанки ліками пахнуть, і все це нарід, так би мовити, під знаком запитання.

Ядерні баби, звикли жирувати з хворими, і пухкі та смачні, не дарма на „хворих“ порціях одгодовуються.

Котлети, а не баби!

От і з Юхимом: нежонатий хлопець, а підморгує не одно бабське око.

... Ну і Оришка уїдлива, шоколадна баба. Одразу до своєї палати принадила („карі глазки, де ви скрились? Міне заставили страждать“).

Оришка в аптеці крутиться. „Дохтурь“.

Як нема фельдшера, то й сам ліків дасть:

— Що вам потребується? Оліум ріціні?

І регочеться.

— Ги! Ги!

Хоч окуляри на носа натягай.

... У-ух, ти! Шльондро непідтикана! У Хранцію надумала їхати, чи що?

Іще гигоче, шоколадна, а груди, ніби холодець, тіпаються.

... Набачив Юхим Мазія — убік одвів.

— Ну, що? Може передумав?

Мазій на цибатих ногах до сонця тягнеться,
баньками з безодень виблискує.

Що він думає, ця малпа з зоологічного? А го-
ворить спокійно, наче дитина конфету ссе.

Напевне, від трупового духу заморока найшла.

— Згарбаємо — не писне!

Юхим хвилюється:

— Завела сорока про Якова. Ти ділом говори!
Що за манера? От падазрительной!

Одрубав Мазій:

— Не віриш — то йди!

Заблимали очі:

— Міне усьо одно. Підсобити треба товаришам.
Возьми в унімання... А ти вола, мабуть, перетягнеш...
Значить сьогодні?

... А ввечері зійшлись біля Оришчиної кімнати.

— Все готове?

— Все.

Тоді вже насувалось сіре рядно осіннього вечора.

Пішли до Оришки: поки стемніє.

Оришка з Юхимом жартувала на кроваті. Бо-
рюкались.

Мазій пахтів цигаркою на палатській лаві—білій
з голубиним поблиском.

В Оришки не очі — поросята кувікають.

Натягнула на Юхима млинця (кашкета себ-то)
і на вухо телеграфує:

— Нащо цього привів? Погратися не дає. Ги! Ги!

Взяв Юхим Оришчине вухо в зуби:
— Мовчи! Хай сидить. Поспіємо.
Від борюкання кімната повна спеки. Оришка мов
сонце, що за обрій перевалює.
П'ють воду, прицмокують.
Потім відпочивали.
Каже Оришка:
— Чого ти, Мазію, такий непривітливий?
Мазій у вікно дивиться, де огні по бараках хо-
дять: — хворих переносять.
Мовчить. Як пугач.
— Скоро год у нас, а все однаковою!
Це Оришка, і проглинула:
— Кажуть, з мерцями приятелюєш. Ги! Ги!
Мовчить Мазій. Безодні у вікно вставив.
... Ще пожартували.
І от вечір провалився в темряву.
Юхим заюртався:
— Мабуть, ходім!
Підвелись. А Оришка Юхимові підморгує, щоб
спати приходив.
„Тяжолоє положеніє. Мужчин война перевела“.
От...
Та, бачите, надворі гомін глухий пішов.
Наставили вуха.
Оришка:
— Кличуть... неначе як хворих привезли.
І крикнуло за вікном:

-- Виходь!

Юхим досадливо махнув рукою:

— Падаждьош, не пужар!..

... Зійшли з ганка в багно. Двір увесь шумить.

Поліз в кашкет Юхим:

— Ховай струмент. Діла сьогодні не буде.

Пішли за натовпом до рейок.

... А під навісом, де вагони, лампи та свічки бігають. Сунеться з вагонів скигління і уходить в болото.

Метушився вартовий лікар:

— А ну, хлопці, дружніш!

А хлопці й так ледве ходять.

Вчора цілу ніч носили цурпалки живого людського м'яса.

В палатах повно. Вже ніде ставити носилки.

— Отже „дружніш“. Підожди. Скоро вже прийдуть, загетьманують.

... В палатах крик:

— Куди несете? Ніде. Несіть в шосту.

— Там вже наставили.

— Ну, в десяту.

— А... йди од гріха... мать твою так! Чого там язиком ляскати.

... Тільки ринви співають пісню в переливах легкого дзвону.

... — Земляче! А, земляче? Дай, друже, водички!

Мазій наставив свої глибокі ярки.

— Багато вас... Все їдно завтра в яму. Повезу, значиться.

Хворий з жахом подивився на Мазія і заскиглив.

Підбіг Юхим:

— Смотри!

І послав кудись у повітря „в бога і богородицю“.

Пахло трупами.

IV.

Цвинтар — невеселе місце у нашій республіці.

В'януть трави біля могил.

Зализує на могилах свої рани осіннє сонце, потім крутить хвостом і ховається за небесним тином.

Уранці копали братерську могилу.

Гризуть мотики землю, а лопати навалюють велику сопку, і дивимося на неї з сумом.

... Мазій стоїть з мотикою в ямі, а Юхим — з лопатою нагорі.

Інші пішли обідати.

— От дух, аж сюди чути.

Це Мазій.

Сказав незадоволено Юхим:

Не магу я більш терпіти, вашого духу слухати.

І дивиться на Мазія:

— Розумієш: треба завод одкривати. Надоїло міне. Хіба це робота з мерцями? Так, недорозумення.

Потім говорили про сьогоднішній нальот. Так би мовити про діло плакатне.

... Летить від кирки земля, бризками розсипається.
Росте сопка біля ями.

Сонце в-останнє крутнуло хвостом і пішло в
безвість.

Пішли й грабарі. Яма була готова.

Глибокої ночі піде сюди важкий труповий дух.

Смеркає.

Смеркло.

Від бараків відходять захмарені заулки. Темніє
в кварталах — лихтарів нема, а будинки сиротливі,
непривітливі.

... Юхим і Мазій цілу ніч вільні — копали.

Повечеряли й пішли.

Мазій ступає від бараків кішкою, в довгих не-
зграбних ногах оксамит. Щоб не чути, щоб вийти
до заводських воріт кішкою.

Юхим каже в долоню.

— Ша!

А сам спотикається, як монополька.

... За десять кварталів — свисток. Пішов по квар-
талах, і тільки за проваллям стих.

Зупинилися. Прилипли до паркана.

Мазій дивиться двома безоднями — очі глибоко
пішли під лоб, тільки блиск майорить.

Борода чорна, як ніч.

У Юхима усики з кота. На голові кепі млинцем.

— Ну, от і дивись унімательно. Як підійдемо
до пікарні, то й абсуди свайой головою.

Мазій струснув з свитки дощ. Мовчав.

А Юхим кулеметив.

Витяг з багна ногу,—багно крюкнуло.

Здоровий ти мужик і в арманську був. А тут ради салідарности. Я, брате мій, кательщиком був. Салідарність — первое діло.

Мазій брав саженні кроки і знову багно крюкало.

... Біля пекарні розлетілись вулиці, а далі хмурі димарі на чатах.

Уже видно.

І видно ще на чатах каску.

По дошках провалюється гул кроків — розмірено мов маятник.

Через плече винтовка.

— Бачиш? Ну, тепер прояви себе. Ти їхню манеру зучив.

Відповів спокійно, як дощ:

— Що ж, діло ясне: зайдемо з того кінця — і не писне.

Юхим потер руки.

... Із заводу зрідка спотикаються молотки... А може то кузня, що край села стоїть.

Завод іще жевріє, тільки готується вмирати, коли змовкне останній цех.

Юхим з погордою сказав:

— Кательщики. Це тобі не село: підложив бабу під бік і спи. Тут не засньош!

... Чорти його знають: все-таки боязко.
Скільки не говори, а треба ж і діло робити.
Д'ех, мати твою бог любив!
Націлився вже Юхим лізти, та Мазій тут заше-
потів щось.
— Ну?
Сказав суворо й уперто:
— Ото ж тепер мене слухай.
— Ну?
— От тобі й „ну“.
Юхим затривожився:
— Що ти такий падазрительной... От манера!
Каже Мазій спокійно:
— Цього чоловіка ти мені даси. Циб-то в моє
розпорядження.
— Це того?
— Та його ж.
Повеселішав.
— Бери без сумлення.
— В тім то й річ: допомагати будеш. Значиться
до ями потягнемо. На кладовисько. Живого зариемо.
Юхим витріщив очі.
Юхим не розумів.
А Мазій рішуче одрізав.
— Не хочеш, то я піду додому. Не буду й руки
каляти.
Замжичило дрібно й холодно.

От історія! Думав—думав, а думи ніяк не йдуть.
Випалив:

— Сатана ти, а не людина. Не можу я на таке діло піти. А піду. Потому як я чую—паддержку треба.

Крізь мжичку чути було, як провалювався по дошках гул кроків.

... Мазій поліз.

А за ним поліз і Юхим.

Раптом біля заводу стихло.

Тротуар змовк.

.....

Ну і що ж? Як же далі?

Далі звязали віжками, забили хусткою рота й потягли живе тіло по вулиці, а потім по заулках.

Звичайно, притягли на цвинтар до тієї ями, що рили вдень.

А яму вже забили, свіжа могила стоїть.

Чули—од'їхала фура.

Колеса відходили по бруку.

Коли розрили свіжу сопку, з могили ще плазував кволий стогін.

То цурпалки живого м'яса, що все одно скоро підуть у вічність.

... Смерділо трупами. Мазій поставив над ямою звязану голубу людину і штовхнув її.

Гупнуло.

Застогнало.

11546

БІБЛІОТЕКА

Київського
Машинно-будівного Робфаку
Київ 12 8144

— Ну й діла! ... Мать твою в боженят підне-
бесних!

Засипали.

Сказав Юхим:

— Сволоч ти і квіт!

... Повернулись захмарені заулки.

Крюкало болото.

Підступали бараки і важкий труповий дух.

В палатах бігали огники.

Але то—не весело. Що тут казати—не весело.

Десь далеко, за гóродом стогнало літо. Мабуть,
умирало на чорних ланах.

... Д'ех! Не голубіє на душі!

І праворуч Дніпра, і ліворуч Дніпра.

І похилила в розпуці свою голову моя мила Сло-
божанщина, щоб слухати свою зажурну осінь.

... Рипнули перелякано ворота у барачний двір.

... А далеко гудів радіо на тисячі гін про журбу
нашої невеселої країни.

V.

Дощ ущух.

Світанок ішов зі сходу ледачо, довго. Потім
брів сірий день, зазираючи в калюжі.

Хмари низько стояли над самотними бараками.

Хмари придавили одним краєм західні квартали
міста.

... З города тягнулись клячі з калом.

Ну, а від заводських воріт сунувся натовп голубих людей.

Попереду біг гладкий собака з обірваними вухами. Іноді собака зупинявся, нюхав землю, тоді зупинялися й люди.

Але це на мент.

Ішли далі.

Але що тут балакати!

Юхим ускочив до Мазія.

— Шукають... з собакою...

Мазій спокійно сказав:

— Хай шукають.

— Ну, а як найдуть?

Не найдуть.

... Юхим побіг до Оришки.

Баба в обійми його:

— Ходім, Юхиме, пограємось.

Оришка вартувала всю ніч. Недавно з ліжка підвелась. Пахне від неї ліками і ядерним бабським тілом — пухким та солодким, як медяник.

Одштовхнув Оришку:

— Куди там гратися... З собакою!

І заметушився по кімнаті.

Оришка розіпріла — сон солодкий. Очі поросятами кувікають.

Що таке?

Розповів Юхим: так-то й так-то — біда.

Перелякалася баба. Спідницю схопила. Одягається. Дивиться у вікно.

Видно —

бігає собака на цвинтарі, а потім біля свіжої могили гавкає.

Гавкає, не відходить.

І розривають вже голубі люди свіжу сопку.

Скрикнула Оришка.

— Боже милосердний: червоні шлики вже бараки оточили.

Ну й спека!

Зовсім збожеволіла—до старшого лікаря посилає. Впросити, значиться.

— Тьху! от хранзоля дурна.

Ще побіг до Мазія, а той як папуга завів:

— Не найдуть!

Що тут робити? Вилаявся „в бога і богородицю“ та й пішов у палати. От.

... А на цвинтарі вже вирили чоловіка голубого, барачний лікар так визнав: умер від задухи, отож живим закопали.

І рветься вже собака до бараків, нюхом чує, де злодії.

Пустили собаку. І сами пішли.

З старшим-голубим барачний лікар іде.

І вже виганяють з палат.

— Становись!

Отже по-салдатському: становись!
Збилися вкупу санітари й санітарки.
Не так. В шеренги треба.
Гомоніли. Гомоніли.

Гомін

стих.

Держали собаку за нашійника, а потім пустили.
Знову пішов дощ, в калюжах булькає.
Обнюхає собака кожного — мовчить.
А добігла до Мазія — загавкала.
Вивели Мазія з шеренги.
... Ех, Юхиме, Юхиме!
Загавкала й біля Юхима.
— Виходь!
Потім повели до старшого лікаря допит чинити.
Юхим каже:
— Нічого не знаю.
А Мазій ярками подивився і байдуже кинув:
— Ну-да, живого закопали.
... Вивели їх у двір і повели в місто.
Дощ знову вщух.

.....
Було це тоді, коли міські вулиці сонно прислухалися до тиші. Город спав.

Тільки тротуари де-не-де глухо одмірювали кроки вартових.

... Втретє розривали свіжу могилу, що на цвинтарі біля бараків.

Струпішали цурпалки людського тіла.

Сморід.

Не чути було, як співали ринви одноманітну пісню в переливах легкого дзвону.

А збоку шаруділи в листях мишенята дощовитої осені.

Крізь туман бараків майже не видно. Видно по-статі край ями.

Верби йдуть за місто до провалля, де вмирає літо.

І от:

біля ями з зав'язаними руками стоять Юхим і Мазій.

Ясно? Скільки шликів?—Ховає туман.

До Юхима:

— Ну, кажи: жидам продався?

Мовчанка.

— Ух, ти, жидовська пико!

Важкий кулак гупнув в обличчя.

Одскочив убік, став біля верби. Юхим.

... Коли могилу розрили, біля ями поставили Мазія.

— Лізь!

Всяка буває смерть, і буває смерть, коли від неї смердить трупами.

Промайнула мисль.

Юхим зиркнув на яму і кинувся в туман.

Де руки? Нема рук!

... — Бац!

І затрипотіло живе серце, а потім луснуло.

Кров поточилась в листя.

Іще чути було:

— Ух, ти, жидовська пико!

... Над цвинтарем проходив туман важкий —
осінній.

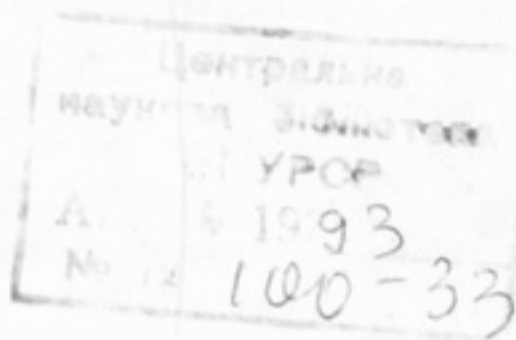
... Всяка буває смерть, і буває, коли від неї
смердить трупами.

— Лізь!

Мазій подивився безоднями в туман і поліз в яму,
в гору людського м'яса.

... Це було тоді, коли міські вулиці сонно при-
слухалися до осінньої брудної тиші.

... Дош знову вщух...

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНИ

Правління: Харків, вул. К. Лібкнехта, 31

**ПО ВСІХ ФІЛІЯХ ТА КНИГАРНЯХ ДЕРЖВИДАВУ Є ТАКА
ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА:**

Хвильовий, М. — На глухім шляху. Друге видання.
16 стор., ц. 8 коп.

Хвильовий, М. — Бараки, що за містом. 23 стор.,
ц. 10 коп.

Хвильовий, М. — Життя. 12 стор., ц. 7 коп.

Хвильовий, М. — Злочин. Трете видання. 32 стор.,
ц. 20 коп.

Хвильовий, М. — Кіт у чоботях. Трете видання.
35 стор., ц. 15 коп.

Хвильовий, М. — Синій листопад. 24 стор., ц. 10 коп.

Хвильовий, М. — Твори, т. I. 338 стор., ц. 1 крб. 75 к.

Хвильовий, М. — Твори, т. II, 352 стор., ц. 2 крб. 20 к.

Поштові Відділи Держвидаву надсилають накладною платою кожну
книжку всіх видавництв СРСР.

Пересилку й пакування на всі замовлення провадиться **коштом Держ-
видаву**, коли замовлення більше, ніж на 1 крб., і наперед оплачується
готівкою.

Замовлення надсилати на такі адреси:

Харків, вул. 1-го Травня, 17. Поштовий Відділ ДВУ.

Київ, вул. К. Маркса, 2. Поштовий Відділ ДВУ.

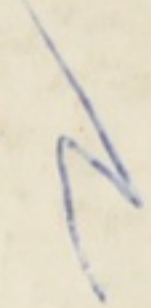
Одеса, вул. Лассаля 33 (Пасаж). Поштовий Відділ ДВУ.

Дніпропетровське, просп. К. Маркса, 49. Поштовий Відділ ДВУ.

**ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНИ
КОМЕРЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ**

100 - 33

800-00

P. 1.
N 8927

109

188-016

cont. a f^o

↑